

Ефективна економіка № 12, 2017

УДК 338

*В. І. Волошин,
к. е. н, с. н. с., директор РФ НІСД у м. Львові
Р.-Д. А. Кучер,*

аспірант Національного інституту стратегічних досліджень

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ АПК УКРАЇНИ ШЛЯХОМ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРНИХ УМОВ

*V. I. Voloshyn,
Candidate of Economic Sciences, Senior Research Officer, director of RA NISS in Lviv
R.-D. A. Kucher,
Postgraduate Student of National Institute for Strategic Studies*

INCREASE IN DEGREE OF INVESTMENT ACTIVITY OF AGRARIAN AND INDYSTRIAL COMPLEX OF UKRAINE BY IMPROVEMENT OF INFRASTRUCTURE CONDITIONS

Агропромисловий комплекс є однією з базових складових української економіки, розвиток якого базується на економіці сільського господарства регіону. Ефективний розвиток сільськогосподарських територій зумовлений впливом двох чинників: рівнем інвестиційної активності та розвитковістю інфраструктурних об'єктів.

У статті описані напрямки вдосконалення інфраструктурних умов агропромислового комплексу України.

The agro-industrial complex is one of basic components ukrainian economies which development is based on agricultural industry of regions. In modern conditions regional rural farms, as well as any other branch, feels urgent need for attraction of financial resources. Investments, with another functioning of infrastructure facilities are necessary for effective development of agricultural territories on the one hand.

The purpose of work consists in development of recommendations about improvement of infrastructure conditions of agro-industrial complex of the Ukraine.

Ключові слова: *інвестиції, інвестиційна активність, агропромисловий комплекс, інфраструктура, Україна.*

Keywords: *investments, investment activity, agro-industrial complex, infrastructure, Ukraine.*

Вступ.

Реалізація стратегічних пріоритетів державної політики розвитку інвестиційної інфраструктури в будь-якому випадку пов'язана із вибудуванням сукупності інституцій інвестиційної інфраструктури. Більше того, практика функціонування вітчизняної економіки в цілому та сектора агропромислового виробництва зокрема свідчить про те, що наявність таких структур ще може бути недостатньою для накопичення і реалізації інвестиційного потенціалу галузевого комплексу. Тут важливе значення відводиться формуванню системи інвестиційної інфраструктури агропромислового виробництва, яка б являла собою сукупність відповідних інституційних елементів, сформованих як у вертикальному, так і горизонтальному вимірах, а також відповідних взаємозв'язків між ними і ресурсного забезпечення. Створення такої комплексної, динамічної і структурно збалансованої системи, на наше переконання, спроможне в достатній мірі активізувати інвестиційні процеси, здатні забезпечити виробничо-технологічну модернізацію, розширення виробничих потужностей, підвищення ефективності, зміцнення конкурентоспроможності та реалізацію економічного потенціалу агропромислового виробництва України.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес удосконалення інвестиційної інфраструктури агропромислового виробництва;

Постановка завдання. Метою даного дослідження є дослідження умов функціонування інвестиційного процесу АПК України та удосконалення інвестиційної інфраструктури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасна проблематика інвестиційних процесів за умов трансформації достатньо широко висвітлена у роботах зарубіжних і вітчизняних вчених О.Барановського, З. Варналія, В.Гейця, Б. Губського, В. Кириленка та ін. У більшості випадків у центрі їхньої уваги перебувають окремі питання, пов'язані насамперед із визначенням сутності та природи інвестицій і критеріїв інвестиційного процесу.

В аграрній сфері методологічні основи управління інвестиційними процесами досліджувались О. Гудзинським, Б. Данилишиним, О. Івановою, П. Макаренком, П. Музикою, М. Садиковим, І. Топіхою, Л. Федуловою. У їхніх наукових працях розкрито економічні аспекти механізму управління інвестиційними процесами в аграрному виробництві. Водночас, недостатньо уваги приділено дослідженню процесу формування і розвитку системи інвестиційної інфраструктури та інструментів управління інвестиційною безпекою на всіх рівнях системної ієрархії управління аграрної галузі.

Результати дослідження. Інвестиційна інфраструктура аграрного виробництва є системою, складовими якої є сукупність елементів інституційного середовища (інститути та інституції) та організаційного і економічного механізмів з їх інформаційними, матеріальними, організаційними, фінансовими, кредитними та іншими інструментами, функціонування і взаємодія яких забезпечує стабільність і ефективність процесів залучення, акумулювання, реалізації і повернення інвестицій в цілях розвитку та покращення якісних характеристик функціонування сектора агропромислового виробництва [1].

Система інвестиційної інфраструктури агропромислового виробництва має мати характер горизонтально-вертикальної співпраці. Аспект горизонтальної взаємодії проявляється через створення і забезпечення координації діяльності інституційних елементів системи на всіх рівнях управління нею – мікро, мезо, макро та глобальному. Аспект вертикальної інтеграції проявляється у взаємодії елементів системи в цілях реалізації головних функцій, що має виконувати повноцінна і розвинена інвестиційна інфраструктура галузевого комплексу. Перевагами такого підходу є, по-

перше, розуміння, а, відтак, і спрямування державної політики на вибудування повноцінної сукупності інституційних елементів інвестиційної інфраструктури (тобто не лише на галузевому чи місцевому рівні, але й на національному та, до прикладу, на рівні окремих агропромислових підприємств), по-друге, забезпечення міжінституційної співпраці в цілях реалізації головних функцій інвестиційної інфраструктури [2].

Таким чином, в рамках «карти» елементів системи інвестиційної інфраструктури агропромислового виробництва України передбачається поєднання і узгодження її суб'єктів за рівнями управління, стратегічними завданнями та функціями інвестиційної інфраструктури.

Ідентифікацію складу елементів інвестиційної інфраструктури доречно почати з галузево-регіонального рівня. Підставою такого висновку є сам факт того, що інфраструктура здебільшого є категорією місцевого значення і, відповідно, її формування та розвиток слугує предметом діяльності регіональних і місцевих органів державного управління [3]. Відтак, в контексті уможливлення належного акумулювання фінансово-інвестиційного ресурсу як на місцевому рівні, так і в рамках галузевого комплексу важливо забезпечити становлення, розвиток і покращення фінансово-економічних можливостей системи комерційних банків, небанківських кредитно-фінансових інститутів та інвестиційних інститутів.

Акумулювання та залучення фінансово-інвестиційного ресурсу, беззаперечно, є одним з головних завдань, які має реалізувати розвинена інвестиційна інфраструктура на місцевому та галузевому рівні. Втім, як показує практика економічно розвинених держав, за наявності інвестиційного ресурсу на не менш важливий план виходить проблема його ефективного розподілу та перерозподілу. Адже не кожен інвестор готовий вкладати кошти в проекти з нижчим рівнем віддачі капітальних вкладень, зі значно тривалішим строком їх окупності, з розвитку нетрадиційних видів сільського господарства, реалізувати соціально значимі проекти.

Розподіл інвестицій за цими напрямками інвестування у сфері агропромислового виробництва також необхідний, зокрема з огляду на важливість збалансованого розвитку цього сектора економіки і формування структурно раціонального інвестиційного пакету. В значній мірі такі завдання можуть реалізовуватися через інститути спільного інвестування, що є інвестиційними фондами, де кошти інвесторів акумулюються для подальшого отримання прибутку через вкладення їх у цінні папери інших емітентів, корпоративні права та нерухомість. Відомо, що такі суб'єкти представляють дві групи інвесторів: пайові (сукупність активів, що належать учасникам фонду на праві спільної часткової власності, перебувають в управлінні компанії з управління активами) та корпоративні (юридичні особи, які утворюються у формі акціонерного товариства і проводять лише діяльність зі спільного інвестування) фонди [4].

Розвиток інститутів спільного інвестування потребує більш активної державної політики, в основі якої – забезпечення стабільних і сприятливих умов функціонування інституційних інвесторів, створення стимулів для зростання їх інвестиційного потенціалу і вдосконалення діяльності з метою більш повної реалізації виконуваних ними функцій в економічній, фінансовій, інвестиційній та соціальній сферах агропромислового виробництва України.

В контексті реалізації функції ефективізації інвестиційних процесів регіональним та місцевим органам влади необхідно реалізувати низку заходів як економічного, так і організаційного характеру, спрямованих на створення і розвиток таких інституцій, як інвестиційні консультанти. Їх підтримка може здійснюватися на грантових засадах і фінансуватися за рахунок коштів регіонального чи місцевих бюджетів в цілях надання таких послуг, як професійне консультування фізичних і юридичних осіб з питань інвестування та методів керування активами в сільському господарстві та агропромислового виробництві. Крім того, інвестиційні консультанти здійснюють аналіз фінансових активів з метою визначення їхніх інвестиційних характеристик і надають рекомендації з управління інвестиціями, керування портфелем цінних паперів, фінансового менеджменту.

Додамо, що наявність мережі інвестиційних консультантів в закордонній практиці є необхідною умовою, що сприяє притоку капіталу в сектор аграрного виробництва. Вони часто є генераторами нових бізнес-ідей та інвестиційних програм, ініціаторами рішень, здатних мінімізувати витрати, що об'єктивно супроводжують інвестиційну діяльність, гарантами прав інвесторів та їх інтересів.

Крім участі інвестиційних консультантів ефективізація інвестиційних процесів у вітчизняному агропромисловому виробництві залежить також і від створення в межах галузевого комплексу або в суміжних видах економічної діяльності виробничо-технологічних структур (інвестиційно-інноваційні та технологічні парки, бізнес-інкубатори) та агропромислових площадок і ІТ-парків. Як свідчить зарубіжний досвід, формування інвестиційних площадок на базі крупних агропромислових підприємств дозволяє оптимізувати збут продукції розміщених виробництв в межах збутового ланцюга крупної компанії. За рахунок цього інвестори отримують додаткові можливості з реалізації власної продукції.

Для забезпечення виконання функції мінімізації ризиків інвестиційної діяльності у сфері агропромислового виробництва необхідна активна діяльність страхових, факторингових, венчурних та ін. компаній, які здійснюють страхування ризиків, у т. ч. за умови інноваційного характеру інвестицій, або ж забезпечують гарантоване повернення коштів, здійснення виконання фінансових зобов'язань в разі настання різного роду непередбачуваних обставин. Відомо, що комерційний ризик в агропромисловому виробництві як виді економічної діяльності чи не найвищий. Відтак, державна підтримка інституцій, діяльність яких спрямована на нівелювання чи, принаймні, зниження рівня ризику вкрай важлива. На нашу думку, інструментами державної політики заохочення, особливо для суб'єктів страхової сфери, можуть слугувати різного роду пропозиції щодо їх організаційної, маркетингової підтримки, ширшого залучення до державного замовлення на місцевому рівні і т. д.

Як вже зазначалося, важливе значення для активізації інвестиційної діяльності в сфері агропромислового виробництва має інформаційно-комунікаційна прозорість і ефективність інвестиційного середовища. Головними завданнями тут є можливості підготовки, опрацювання і поширення відповідної інформації про інвестиційні проекти і отримання відповідного зворотного зв'язку [5]. Для цього регіональним і місцевим органам влади потрібно здійснювати діяльність, метою якої є становлення і підтримка діяльності інформаційно-інвестиційних центрів, об'єктів інформаційної системи, зокрема таких, як аналітичні і статистичні центри, інформаційні бази і мережі, а також системи експертизи проектів (центри, що надають експертні висновки для виробників агропромислової продукції, інвесторів, страхових служб і т. д.). Вважаємо, що в цілях оптимізації бюджетних витрат повністю або в частковій мірі такі завдання доречно доручити профільним (аграрним та промисловим) провідним вищим навчальним закладам і науково-дослідним організаціям. На такі цілі доречно перепрофілювати частину фінансування, яка щорічно надається державою на виконання науково-дослідних робіт і проектів. Як показала практика вже багатьох років, практичне значення та соціально-економічний ефект коштів, які зараз витрачаються на цілі, практично відсутні.

Важливим завданням на рівні регіональних та галузевих органів влади є забезпечення координації діяльності у сфері підтримки і активізації інвестиційних процесів у секторі агропромислового виробництва з-поміж різних рівнів – від безпосереднього окремо взятого інвестиційного проекту, який реалізується на мікрорівні, до залучення, розміщення і ефективного використання прямих іноземних інвестицій. Як показує вітчизняний досвід, без узгодження планування і реалізації заходів інвестиційної політики обсяги інвестицій залишаються обмеженими, а ті окремі проекти, що реалізуються, не утворюють системного і комплексного впливу на модернізацію, нарощування виробничих потужностей і розвиток агропромислового виробництва.

Зазначене доводить необхідність та актуалізує завдання створення при головних управліннях економіки, а також при департаментах агропромислової політики обласних державних адміністрацій підрозділів, відповідальних за налагодження взаємодії з центральними профільними (АПК) та органами влади в інвестиційній сфері. Такий інструмент дозволив би значно підвищити ефективність інвестиційного проектування, промоції інвестиційних пропозицій та конкретних господарських комплексів і, відповідно, залучення інвестицій у агропромислове виробництво України.

Не менш важливо належним чином активізувати й діяльність органів влади центрального рівня з формування інвестиційної інфраструктури аграрного виробництва України, які також мають достатні можливості відносно акумулювання і розподілу інвестиційного ресурсу. Для цього необхідне створення національних та/або галузевих інвестиційних фондів, центрів координації інвестиційної, фінансово-ресурсної та інформаційно-маркетингової підтримки, залучення прямих іноземних інвестицій, експортних кредитних агентств, організацій сприяння експорту. Світовим досвідом підтверджено, що такого роду фінансові структури (фонди) здатні слугувати дієвим інструментом залучення і ефективного використання інвестицій, особливо в аграрному секторі економіки.

В контексті підвищення ефективності інвестиційної діяльності в агропромисловому виробництві центральним органам влади потрібно системно створювати і розвивати площадки співпраці державних і приватних інституцій підтримки АПК і залучення прямих іноземних інвестицій, інституцій реалізації виробничо-експортного потенціалу АПК. Такі структури покликані належним чином відображати і узгоджувати параметри попиту та пропозиції інвестиційних проектів, у т. ч. за участі державної підтримки.

Не менш важливою є й роль держави у мінімізації ризиків інвестування в сфері АПК. Як показує світовий досвід, для цього створюються фонди страхування інвестицій, кредитів, зовнішньоекономічної діяльності, фонди фінансової підтримки пріоритетних галузей АПК. Статутний і робочий капітал таких організацій створюється за рахунок бюджетних асигнувань, а також внесків інших комерційних і неприбуткових структур і в подальшому використовується для гарантування повернення інвестицій або ж страхування головних ризиків інвестування [6]. В цілях оптимізації ризиків інвестиційної діяльності, на нашу думку, держава має залучати мережу об'єктів наукових установ НААНУ, освітні та науково-дослідні структури якої розміщені у більшості областей України.

Для виконання інформаційно-консультаційної функції у сфері інвестиційної діяльності в агропромисловому виробництві потрібно забезпечити створення, активну діяльність і розвиток центрів консалтингової інфраструктури (передусім для надання інформаційних послуг, популяризації інвестиційних проектів підприємств) та мережі об'єктів сільськогосподарського дорадництва.

Своєю чергою, для реалізації функції поінформування та комунікації в системі інвестиційного середовища доречно скористатися досвідом країн, які досягли успіхів з швидкого і якісного реформування інвестиційної сфери. Однією з таких позитивних практик стало впровадження інституту інвестиційного уповноваженого. Таким визначається певна особа з вищих ешелонів влади, наприклад, прем'єр-міністр, міністри економіки, фінансів, інфраструктури і т. д., на яку делегуються повноваження державних гарантій інвесторам. Вважаємо, що для активізації інвестиційних процесів у вітчизняному агропромисловому виробництві інститут інвестиційного уповноваженого доречно створити на базі міністра агропромислового розвитку України.

Додамо, що інститут інвестиційного уповноваженого важливий, але його можливості будуть обмеженими за відсутності (при вищих та галузевих органах державного управління) робочих груп з підтримки інвестиційних проектів галузі (на рівні міністерств та відомств), а також агенцій інвестиційного розвитку (на регіональному та місцевому рівнях).

Підприємства та інші суб'єкти господарювання, що функціонують у сфері агропромислового виробництва, також є суб'єктами інвестиційної інфраструктури галузі, оскільки за їх безпосередньої участі здійснюється реалізація інвестиційних проектів. З іншої сторони, аби брати активну участь в інвестиційних процесах вони мають створити на власній базі відповідні підрозділи чи організаційні структури.

Так, для провадження інвестиційної діяльності важливо щоб на вітчизняних суб'єктах господарювання створювалися внутрішні корпоративні інвестиційні фонди, організовувалися відокремлені бізнес-проекти та стратегічні господарські одиниці, розвивалися внутрішні інвестиційні центри реінвестиції прибутку. Без створення такого роду структур діяльність з управління інвестиційним розвитком буде неповноцінною і не системною.

Своєю чергою, в цілях підвищення ефективності інвестиційного процесу суб'єктам господарювання сектору агропромислового виробництва доречно ініціювати створення і брати участь у вертикально та горизонтально інтегрованих структурах, різного роду агропромислових кластерах, кооперативних об'єднаннях. Відомо, що інтегровані структури більш інвестиційно привабливі та спроможні акумулювати вагоміші обсяги фінансово-інвестиційного ресурсу, забезпечують економію трансакційних та трансформаційних витрат, більш конкурентоспроможні, що позитивно позначається на ефективності інвестицій.

Наявні також і можливості підприємств з мінімізації ризиків інвестування, які у сфері агропромислового виробництва чи не найвищі. Для забезпечення ефективного ризик-менеджменту вітчизняним аграрно-промисловим підприємствам доцільно створювати внутрішні корпоративні страхові, інвестиційні, а також амортизаційні фонди, де буде акумулюватися фінансовий ресурс, який стане в пригоді у разі настання страхового випадку. До переваг такого роду внутрішніх фондів віднесемо нижчі витрати на формування і обслуговування коштів, а також удосконалення систем фінансової грамотності на підприємствах галузі.

На нашу думку, дуже важливими елементами корпоративної інфраструктури інвестиційної діяльності є площадки співпраці з суб'єктами ІТ-сфери, консалтингу, маркетингу, транспортування, ринку фінансових послуг. Налагодження системи поінформування між цими суб'єктами дозволяє покращити не лише інвестиційну інфраструктуру, але й розвинути комунікаційне середовище для вищої ефективності господарювання.

Суб'єктам господарювання аналізованого виду економічної діяльності в цілях покращення спроможності до залучення інвестицій важливо вибудувати взаємозв'язки з суб'єктами інвестиційного ринку вищих рівнів. Для цього необхідним є створення і активна діяльність інвестиційних та зовнішньоекономічних підрозділів, груп з впровадження міжнародних стандартів управління якістю.

Зауважимо, що інвестиційна інфраструктура вітчизняного агропромислового виробництва не відокремлена від відповідного зовнішнього інвестиційного середовища, що відкриває додаткові можливості для популяризації інвестиційних проектів і залучення в галузь зовнішнього інвестиційного ресурсу. Йдеться зокрема про потенціал і можливості, які потрібно використати від співробітництва і участі України в інститутах міжнародної фінансово-інвестиційної підтримки (COT, зони вільної торгівлі, угоди про асоціацію), про ресурси міжнародних фінансових організацій (МВФ, СБ, ЄІБ, МФК, ЄБРР, ФАО), про існуючі на сьогодні доволі значні пропозиції від урядів іноземних держав та спільнот (ЕС), що надають сільськогосподарські кредити, програм технічної допомоги в аграрному секторі, діяльності агенцій міжнародної співпраці в сільському господарстві, а також про ще не залучені ресурси, розміщені на міжнародному ринку цінних паперів (Світова федерація фондів бірж).

Функції інфраструктури		Рівні управління			
		Мікрорівень	Регіональний, галузевий	Макрорівень	Глобальний рівень
Інвестиційно-ресурсна забезпеченість	Акумуляування та розподіл (перерозподіл) фінансово-інвестиційного ресурсу	<ul style="list-style-type: none"> Внутрішні корпоративні інвестиційні фонди; вдзокрем-лені бізнес-проекти; внутрішні інвестиційні центри реінвестиції прибутку 	<ul style="list-style-type: none"> Комерційні банки; Небанківські кредитно-фінансові інститути (кредитні спілки, фінансові компанії, ломбарди); Інвестиційні інститути (інвестиційні компанії і фонди, фондові біржі, фінансові брокери); Інститути спільного інвестування 	<ul style="list-style-type: none"> Національно-галузеві інвестиційні фонди; центри координації інвестиційної, фінанси-во-ресурсної та інформаційно-маркетингової підтримки, залучення прямих іноземних інвестицій експортні кредитні агентства, організації сприяння експорту 	<ul style="list-style-type: none"> інститути міжнародної фінансової підтримки (СОТ, зони вільної торгівлі, угоди про асоціацію); міжнародні фінансові організації (МВФ, СБ, ЄІБ, МФК, ЄБРР, ФАО)
Ефективність залучення і використання інвестиційних ресурсів	Ефективності інвестицій-них процесів та раціоналізації структури капіталу	<ul style="list-style-type: none"> Вертикально та горизонтально інтегровані структури; агропромис-лові кластери; кооперативні об'єднання 	<ul style="list-style-type: none"> Лізингові компанії; інвестиційні консультанти; виробничо-технологічні структури (інвес-тиційно-інноваційні та технологічні парки, бізнес-інкубатори); агропромислові площадки та ІТ-парки; аграрні кооперативи 	<ul style="list-style-type: none"> площадки співпраці державних і приватних інституцій підтримки АПК і залучення прямих іноземних інвестицій; інституції реалізації виробничо-експортного потенціалу АПК 	<ul style="list-style-type: none"> уряди іноземних держав та спільнот (ЄС) що надають кредити для реалізації інвестиційних проектів в АПК; програми технічної допомоги в аграрному секторі
Реалізація інвестиційного потенціалу розвитку та зміцнення	Мінімізації ризиків інвестування	<ul style="list-style-type: none"> Корпора-тивні страхові фонди; інвестиційні фонди; амортиза-ційні фонди 	<ul style="list-style-type: none"> Страхові компанії; факторингові компанії; венчурні компанії 	<ul style="list-style-type: none"> Фонди страхування інвестицій, кредитів, ЗЕД; фонди фінансової підтримки пріоритетних галузей АПК; інститут державних гарантій інвестицій; мережа об'єктів наукових установ НААНУ 	<ul style="list-style-type: none"> Міжнародні аудиторські та консалтингові компанії; Міжнародні рейтингові агентства (Standard and Poor's, Moody's Investors Services та The Fitch Ratings)
	комунікації в системі інвестиційного середовища	<ul style="list-style-type: none"> площадки співпраці з суб'єктами ІТ-сфери, консал-тингу, марке-тингу, транс-порту, ринку фінансових послуг 	<ul style="list-style-type: none"> Інформаційно-інвестиційні центри; об'єкти інформаційної системи (аналитично-статистичні центри, інформаційні бази і мережі); системи експертизи проектів 	<ul style="list-style-type: none"> Центри консалтингової інфраструктури для надання інформаційних послуг, популяризації інвестиційних проектів підприємств; мережа об'єктів сільськогосподарського дорadництва 	<ul style="list-style-type: none"> агенції міжнародної співпраці, які реалізують програми технічної підтримки в сільському господарстві
	Інтеграції внутрі-шнього та зовніш-нього інвестицій-них ринків	<ul style="list-style-type: none"> Інвестиційні та зовнішньо-економічні підрозділи; групи з впровадження стандартів якості 	<ul style="list-style-type: none"> Підрозділи взаємодії з центральними органами влади в інвестиційній сфері 	<ul style="list-style-type: none"> Інститут інвестиційного уповноваженого; робоча група з підтримки інвестиційних проектів галузі; агенції інвестиційного розвитку 	<ul style="list-style-type: none"> Транснаціональні інвестиційні фонди; міжнародний ринок цінних паперів (Світова федерація фондових бірж)

Рис. 1. «Карта» елементів інвестиційної інфраструктури
(авторська розробка)

Висновки.

Реалізація стратегічних пріоритетів державної політики розвитку інвестиційної інфраструктури агропромислового виробництва пов’язана із формуванням системи, яка б являла собою сукупність відповідних інституційних елементів, поєднаних у вертикальному та горизонтальному вимірах із відповідними взаємозв’язками між ними та ресурсним забезпеченням. Створення такої комплексної, динамічної і структурно збалансованої системи спроможне в достатній мірі активізувати інвестиційні процеси, здатні забезпечити виробничо-технологічну модернізацію, розширення виробничих потужностей, підвищення ефективності, зміцнення конкурентоспроможності та реалізацію економічного потенціалу агропромислового виробництва України.

Система інвестиційної інфраструктури агропромислового виробництва набуває характеру горизонтально-вертикальної співпраці (у вигляді т. зв. «карти» інституційних елементів на перетині площин «рівні управління – функції»), де горизонтальна взаємодія проявляється через створення і забезпечення координації діяльності інституційних елементів системи на мікро, мезо, галузевому, макро та глобальному рівнях, а вертикальна інтеграція – взаємодію елементів системи в цілях реалізації головних функцій, що має виконувати повноцінна і розвинена інвестиційна інфраструктура галузевого комплексу.

На нашу думку, формування в Україні запропонованої системи інституцій інвестиційної інфраструктури дозволить, по-перше, розвинути цю інфраструктуру і забезпечити ефективність її функціонування, по-друге, сформувати сприятливе інституційно-інвестиційне середовище у вітчизняному агропромисловому виробництві, загальним результатом чого стане формування і ефективне використання інвестиційного ресурсу заради його сталого поступу та зміцнення конкурентоспроможності. Узагальнення сукупності елементів інвестиційної інфраструктури подане на рис. 1. Таким чином, система інвестиційної інфраструктури агропромислового виробництва набуває характеру горизонтально-вертикальної співпраці (у вигляді т. зв. «карти» інституційних елементів на перетині площин «рівні управління – функції»), де горизонтальна взаємодія проявляється через створення і забезпечення координації діяльності інституційних елементів системи на мікро, мезо, галузевому, макро та глобальному рівнях, а вертикальна інтеграція – взаємодію елементів системи в цілях реалізації головних функцій, що має виконувати повноцінна і розвинена інвестиційна інфраструктура.

Література.

- Бутирська І.В. Інфраструктурне забезпечення регіонального розвитку: проблеми та шляхи їх вирішення: Монографія / І.В. Бутирська – Чернівці: Книги – XXI, 2006. – 238 с.
- Герасимчук З.В. Економічна сутність інвестиційної інфраструктури регіону [Електронний ресурс] / З. В. Герасимчук, Ю. А. Подеря-Масюк // Економічні науки. Серія «Регіональна економіка». Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 5 (17). – Ч. 2. – Редкол.: відп. ред. д.е.н., професор Герасимчук З.В. – Луцьк, 2008. – Режим доступу:http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/en_re/2008_5_2/zbirnik_RE_2_6.pdf.
- Данилейчук Р.Б. Методологічні підходи до формування інфраструктури малого бізнесу в сучасних умовах господарювання / Р. Б. Данилейчук // Економічний форум. – 2011. – №2. – С.18–23.
- Кузьмін О.Є. Сутність та види інноваційної інфраструктури / О.Є. Кузьмін, Т.М. Шотік // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми економіки та управління». – 2008. – №628. – С.180–185.
- Павлов В. І. Інноваційний потенціал регіону: діагностика та реалізація: монографія / Павлов В. І., Корецький Ю. М. – Луцьк: Надстир’я, 2004. – 244 с.

6. Саблук П. Т. Агропромисловий комплекс в системі зовнішньоекономічної діяльності України / [Саблук П. Т., Фесина А. А., Власов В. І. та ін.]; за ред. П. Т. Саблука. – К. : УААН, Нац. наук. центр “Ін-т аграр. економіки”, 2005. – 242 с.].

References.

1. Butyrska, I.V. (2006), *Infrastrukturne zabezpechennia rehionalnoho rozvytku: problemy ta shliakhy yikh vyreshennia* [Infrastructure provision of regional development: problems and ways of their solution], Knyhy – XXI, Chernivtsi, Ukraine, p. 238.

2. Herasymchuk, Z.V. and Podernia-Masiuk, Yu. A. (2008), "The economic essence of the investment infrastructure of the region", *Ekonomichni nauky. Seriia «Rehionalna ekonomika»*, vol. 5 (17, part. 2, available at: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/en_re/2008_5_2/zbirnik_RE_2_6.pdf.

3. Danyleichuk, R.B. (2011), "Methodological approaches to the formation of small business infrastructure in modern economic conditions", *Ekonomichnyi forum*, vol. 2, pp.18–23.

4. Kuzmin, O.Ye. and Shotik, T.M. (2008), "Essence and types of innovative infrastructure", *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnikha». Seriia «Problemy ekonomiky ta upravlinnia»*, vol. 628, pp.180–185.

5. Pavlov, V. I. and Koretskyi, Yu. M. (2004), *Innovatsiinyi potentsial rehionu: diahnozyka ta realizatsiia* [Innovative potential of the region: diagnostics and realization], Nadstyria, Lutsk, Ukraine, p. 244.

6. Sabluk, P. T. Fesyna, A. A. Vlasov, V. I. and others (2005), *Ahropromyslovyyi kompleks v systemi zovnishnoekonomichnoi diialnosti* [Agro-industrial complex in the system of foreign economic activity of Ukraine],UAAN, Nats. nauk. tsentr “Іn-t ahrar. ekonomiky”, Kyiv, Ukraine, p. 242.

Стаття надійшла до редакції 19.12.2017 р.